

JAPONCI IN KITAJCI PRED ODLOČILNO BITKO

PREDNO BO JAPONSKA POZVALA VOJAŠTVO IZ MANDŽURIJE, BO SKUŠALA DOBITI CIVILNO OBLAST

Japonci bodo skušali prepoditi Kitajce iz okolice Anganchi in Tsitsihara še predno bo svet Lige narodov prišel do kakega sklepa. — Japonske vojaške oblasti so predlagale kitajskemu generalu Mah kompromis, toda kitajski vrhovni poveljnik je ponudbo gladko zavrnil. — Briand se je posvetoval s poslaniki.

HARBIN, Mandžurija, 14. novembra. — Japonsko vojaštvo ob reki Nonni se je danes pripravilo na odločilno bitko za posest mesta Tsitsihara. Na severnem bregu reke so razpostavili Japonci infanterijo, artilerijo, oklopne vozove in zrakoplove.

Vsak hip je pričakovati, da bodo začeli prodirati proti kitajskim postojankam pri Anganchi, kate-re kontrolira kitajski general Mah Can Šan.

Japonski in kitajski diplomati so uverjeni, da bo bitka že jutri izbruhnila, kajti Japonska namerava izgnati Kitajce iz Anganchi-Tsitsihar okraja še predno bo svet Lige narodov prišel do kakega sklepa.

Ako se Japoncem posreči ustanoviti v provinci Keilung-Kiang "neodvisno" in "avtonomno" vlad-o s sedežem v Tsitsiharu, zamorejo mirne vesti odpoklicati svoje vojaštvo, kajti s tem bi dobili Mandžurijo popolnoma pod svojo kontrolo. Svet Lige narodov zahteva, da morajo do ponedeljka umakniti svoje vojaštvo.

Kitajski general Can Šan razpolaga z 20,000 vojaki, dočim ima japonski general Honjo tri tisoč mož na razpolago. Japonci so seveda dosti bolj izvežbani in bolje opremljeni ter so pod poveljstvom izbornih vojaških izvedencev.

Japonci so danes predlagali generalu Can Šanu kompromis, češ, da bi se dalo vse mirnim potom uravnati, če bi odstopil. General je ta predlog, kot tudi vse prejšnje, odločno zavrnil.

PARIZ, Francija, 14. novembra. — Francoski zunanji minister Aristide Briand, ki je obenem tudi predsednik sveta Lige narodov, se je danes posvetoval z ameriškim in ruskim poslanikom glede kritičnega položaja v Mandžuriji. Dawes je poslal nato dolgo poročilo v Washington.

Briand je naročil ruskemu poslaniku Dolgolevskemu, naj ostane Sovjetska Unija glede mandžurske krize popolnoma nevtralna ter naj prepreči vti-hotapljanje orožja preko meje.

Tukajšnji japonski poslanik Kenkiči Jošisava je rekel danes, da dvomi o resničnosti poročil, da je bil dosežen japonski-ameriški sporazum.

TOKIO, Japonska, 14. novembra. — Japonska vlada je danes odločno zanikala vesti, da namerava postaviti na mandžurski prestol bivšega kitaj-skega cesarja Henrya Pu-Yi.

ZENA USMRILA SEBE IN OTROKE

SEA CLIFF, L. I., 15. novembra. — Slikar William Cain se je vrnil s konvencije v nadi, da bo obhajal rojstni dan svoje 9 let stare hčerke in svoje žene, pa je našel vso svojo družino, ženo in tri otroke, mrtve ležati na tleh. Zadušili so se s plinom.

Mrtvi so bili že več dni in zdravnik misli, da je žena takoj po odhodu svojega moža odprla plin in so se zadušili.

Cain pravi, da pri svojem odhodu ni opazil nikakega znaka in pogreb bo v četrtek, kar bo pri svoji ženi, da bi kaj takega nameravala. Rekla je celo, da bo

vsodnosti moža obiskala s svoji otroci svoje sorodnike v Bostonu.

Cainova žena je bila stara 27 let, hčerka Mary je bila stara 9 let, Barbara 7 in Dorothy 2 leti.

SMRTNA KOSA.
Mrs. Josephine Peschel, 1681 Madison St., Ridgewood, je umrla pri porodu v Bushwick bolni-ci in pogreb bo v četrtek, kar bo pozneje še poročano. — Soprogu naše sožalje!

Dino Grandi bo dobro zavarovan

OČE TELEVIZIJE SE JE POROČIL

Poročil se je 13. v mesecu in v petek. — Svojo nevesto je prvokrat videl po svoji iznajdbi.

COONEY ISLAND, N. Y., 15. novembra. — John Lodge Baird iz Londona, ki je izumil televizijo, se je v petek poročil s pijanistinja Margaret Cecilia Albu v njenem stanovanju. Baird je bil dva dni bolan za influenco, toda, ker je hotel biti poročen 13. v mesecu, je vstail, se oblekel v navadno obleko in se poročil.

Oba imata neko posebno zvezo s številko 13. Baird je bil rojen 13. aprila 1888, njegova žena pa 13. marca 1907. Poznala sta se 13. meseca. Baird je prišel v Ameriko iz Londona 13. oktobra.

Ker Baird ni mogel iz svoje sobe, je sodnik prišel sam v hotel in poročil par.

Baird se nahaja v Ameriki, da ustanovi družbo za televizijo.

Baird je svojo nevesto prvič videl po svojem izumu televiziji in ker mu je ugajala, je iskal ž njo zvezo in jo je slednjič poročil.

ROSE ALLEN POD NADZORSTVOM

Zatrjuje ljubezen do Donaldsona, ki ga je njen brat ustrelil. — Boje se, da bi se usmrtila.

PHILADELPHIA, Pa., 15. novembra. — Lepa Rose Allen, stara 18 let, je pod stalnim nadzorstvom, ker se boje, da bi se sama usmrtila.

Vitko, temnelaso dekle, katere ljubčka Franka A. Donaldsona je ustrelil njen brat Eddie Allen, je od dneva umora tako zelo pobita, da se njeni prijatelji in družina boje, da si vzame življenje.

V hiši Henry G. Pearce v Haverford, kjer živi od časa umora Rose in njen oče Horace Allen ni dekle nikdar niti za trenutek samo.

Vsak dan jo obišče zdravnik, ki jo oskrbuje, da se je ne loti melanholija in nervoznost.

O umoru vedno govori samo: — Franka sem ljubila in ga bom vedno ljubila.

Njen brat, ki je umoril Franka, je v ječi in ga bo te dni sodila porota. Njen oče je nevarno bolan v Pearcevi hiši. Da bi svoje-ga očeta obvarovala še hušnega udarca, se skuša Rose kazati proti svojemu očetu, da nima proti njemu nobene jeze več, ker je nasprotoval njeni zvezi z umorjenim Donaldsonom.

Da bi svojega sina rešil električnega stola, je oče izdal izjavo, da je njegova hči prekoračila mejo dostojnosti v razmerju z Donaldsonom.

Njena žalost je tem večja, ker je ravno na usodni večer nameravala pobegniti z mladim Donaldsonom in se z njim poročiti. Iste-ga večera je tudi odšla iz očetove hiše, ker na očetovo zahtevo ni hotela pustiti svojega izvoljenca.

ZDRAVILO ZA OTROŠKO PARALIZO

Dva profesorja trdita, da bo mogoče ozdraviti otroško paralizo. — Dosegla sta lepe uspehe pri opicah.

Dva profesorja na Columbia vseučilišču v New Yorku zatrju-jeta, da bo v kratkem mogoče ozdraviti otroško paralizo.

Dr. Claus W. Jungeblut in dr. Earl T. Eagle sta iznašla, da serum, ki se izdeluje iz žleze, ki se nahaja na dnu možganov, blizu hrbtenice, ozdravi paralizo pri opicah. Za isto boleznijo je lansko leto umrlo v New Yorku 30 otrok.

Tako sta gotova o učinku svoje najdbe, da sta jo predložila newyorški zdravniški akademiji. Oba zdravnika sta tako izdelala serum veeplja mladi opici, nato pa z bacili paralize. Vsaka opica veepljena z bacili bi morala poginiti, toda niti ena ni poginila. Največ od njih niso sploh kazale nikakega znaka bolezni, prav malo od njih pa je bilo le malo bolnih.

Na tej podlagi, tako upajo, zdravniki, bo mogoče izdelovati serum za cepljenje proti tej nevarni otroški bolezni.

V POMOČ BREZPOSELNI

Mesto New York je sklenilo pogodbo za 17 milijonov dolarjev za razne javne naprave. Mestni odbor bo tudi imel v svoji upravi 15 milijonov dolarjev, kateri znesek je dovolila državna legislatura za državne naprave.

Harvey D. Gibson, ki je načelnik pomožnega odbora za brezposelne, je izjavil, da agitacija za 18 milijonski sklad dobro napreduje.

Tudi po vseh cerkva agitiranja za prispevke v pomožni sklad. Uprava Radio City je tudi naznanila, da bo v kratkem času pri veliki zgradbi zaposlenih 21.000 delavcev. Pri zidanju bo zaposlenih šest tisoč, drugi pa pri dobavi potrebnega materiala.

ZDRAVNIK OBDOJEN VSLED UMORA POLICISTA

LITTLE ROCK, Ark., 15. nov. Dr. Clyde S. Roath je bil zaradi umora policista Luther W. Dindsey obsojen na dosmrtno ječo.

Lindsey je bil ustreljen 8. avgusta, ko je sedel v avtomobilu izven mesta z Roathovo službenko Mrs. Mary A. Griffin.

POBOJI ZARADI ENEGA PRAŠICA

LIZBONA, Portugalska, 15. novembra. — Vsed tatvine enega prašica se je med dvema plemenoma v Bissi, portugalski Guineji, vnela pravcata vojna, v kateri je bilo ubitih več sto domačinov.

Cele kupe ubitih so našli pod razvalinami požganih koč. Guverner je poslal na kraj poboja 4000 vojakov.

KANADA PROTI KOMUNISTOM

Kanadsko sodišče je obsodilo osem komunistov. — Konfiscirano bo vse premoženje stranke.

TORONTO, Kanada, 15. nov. Sodišče je obsodilo v zaporno kazen osem komunistov in štiri tisoč drugim proti aretacija. Sodišče je odločilo, da bo vse premoženje komunistične stranke zaplenjeno.

Sedem obdolžencev je bilo obsojenih na sedem let ječe, osmi pa je dobil pet let ječe.

Kanadska policija je skozi več let kar najatančneje zasledovala delovanje komunistov, kar je imelo za posledico sedanje obsodbe.

Detektiv John Leopold si je oblekel rdečo sracejo in najslabšo obleko ter je pod izmišljenim imenom pristopil h komunistični stranki, ki skozi sedem let obskval strankine seje, da je izvolal najnevarnejše komuniste.

Po razsedbi je sodišče odredilo, da je treba aretirati še štiri do pet tisoč komunistov, ki so člani komunističnih društev.

Po prestani kazni bodo obtoženi deportirani.

POSLEDICA DRUŽINSKEGA PREPIRA

Žena zatrjuje, da jo je mož najprej pretepel, nato se pa sam ustrelil, toda oblasti so drugega mnenja.

BROCKTON, Mass., 15. nov. — Justin L. Cobb, trgovec iz Mansfielda je danes umrl v bolnišnici za ranami iz puške. Umora je obdolžena njegova lepa žena Emili-ja Cobb, stara 26 let. Mrs. Cobb je tudi v bolnici vsled ran, katere ji je po zatrdilu policije zadal njen mož.

Oče Mrs. Cobb, George F. Roberts, je sinoči obiskal Cobbove in je našel Cobba umirajočega v kuhinji, njegova žena pa je nezavestna ležala poleg njega. Cobb je bil prepeljan v bolnico, kjer je nekaj minut zatem umrl. Mrs. Cobb pa, ki ima več ran in prask po telesu, je bila več ur v nezavesti.

Mrs. Cobb je izjavila, da sta imela med seboj prepir, med katerim je jo mož pahnul, da je padla po stopnicah v klet. Pri tem se je poškodovala po celem telesu, posebno globoko rano pa je dobila zadej na glavi. Medtem ko je ležala nezavestna v kleti, se je Cobb sam ustrelil.

Ko se je Mrs. Cobb v bolnici prebudila iz nezavesti, je rekla, da sta se že en teden prepirala, zadnji večer pa sta se zopet sprijaznila in sta skupno popila eno galono žganja. Nato sta se pričela zopet prepirati in mož jo je vr-gel po stopnicah v klet.

Cobb je bil star 31 let, njegova žena, 26. Poročila sta se leta 1925; prej je bila Mrs. Cobb gledališka igralka in velika lepotic-a.

LINDBERGH GA BO V LETALU ODVEDEL V WASHINGTON

Slavni ameriški letalec col. Charles A. Lindbergh se je sinoči ob devetih nepričakovano vrnil s svojega poleta proti Miami. Ob desetih dopoldne je bil v Savannah, Ga. Tam se je brez vsakega pojasnila obrnil.

MORILEC V JEČO; VDOVA PROSTA

James de Pew je obsojen na trideset let ječe. — Vdova umorjenega oproščena. — Bo vzela drugo ime.

LONG ISLAND CITY, N. Y., 15. novembra. — Pota Mrs. Emy Conlin in njenega mladega ljubimca James de Pew so se ločila. Oba sta bila pred sodiščem zaradi umora mola Conlinove, Johna Colin.

De Pew je bil z avtomobilom odpeljan v Sing Sing, kjer bo sedel trideset let, žena pa je bila izpuščena na svobodo, oproščena vsake krivde pri umoru.

Mrs. Conlin je odšla iz ječe, v kateri je bila pridržana do obravnave od aprila, ko je bil njen mož umorjen. De Pew ga je ustrelil, ko je Conlin nekega večera prišel z dela domov.

Za bodoče nimam nikakega načrta, — je rekla časnikarskim poročevalcem, ko je prišla iz sodnijskega poslopja. — Pred vsem želim pozabiti vse to gorje, ki je prišlo nad mene. Celo preteklost bom vrгла za svoj hrbet in bom pričela življenje z novo. Svoj poročni prstan sem vrгла v vodo East River (v New Yorku). To je bil prvi korak. Nekatero žene v ječi so hotela imeti prstan, toda ga nisem hotela nobeni dati, kaj-ti prinesel mi je samo nesrečo.

Vzela si bom drugo ime, ne vem še, katero bo. Kadar zopet postanem bolj močna, bom šla kam delat. V ječi sem izgubila na svoji teži 25 funtov.

O svojem ljubimeu de Pewu je imela malo povedati. Rekla je samo: — Žal mi je, da mora v ječo. Žal bi mi bilo za vsakega, toda ne ljubim ga več. V svojem življenju ne maram več nobene ljubezni in tudi ne mojitve.

Ameriški državni departmet je pozneje objavil, da je državni tajnik Stimson odredil, da bo col. Lindbergh prevedel z letalom italijanskega zunanjega ministra Dina Grandija iz New Yorka v Washington.

Pri tem se bo posluževal letala "Caribbean Clipper". Grandi bo dospel ob eni popoldne v karanteno, dočim bo v Washingtonu že ob treh popoldne.

Oblasti se boje, da bi se Grandiju kaj zgodilo, če bi prišel v New York.

Tukajšnji protifašisti so nameravali vzpizoriti proti njemu velike demonstracije.

Ker bi to na italijanskega državnika ne napravilo posebno prijetnega vtisa, je naročila vlada Lindbergu, naj ga privede naravnost v Washington.

Prej so o tem še Grandiju brez-zičnim potom sporočili na parnik, in Grandi je odgovoril:

— Dovolite mi, da se vam za to odredbo iskreno zahvalim. Smatram jo za veliko počaščenje.

DRŽAVA TENNESSEE V ZADREGI

NASHVILLE, Tenn., 15. nov. Gubernor Henry Horton je sklical izvanredno sejo zbornice, ki bo imela namen, da reši finančne stiske dežele, vsled katih je bilo zaprtih več šol in mnogo državnih uslužbencev že nekaj tednov ni dobilo plače.

imela malo povedati. Rekla je samo:

— Žal mi je, da mora v ječo. Žal bi mi bilo za vsakega, toda ne ljubim ga več. V svojem življenju ne maram več nobene ljubezni in tudi ne mojitve.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je zanesljivo varno in zato koristno za vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Pri nas naloženi zneski prinašajo obresti po 4%

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljencev točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na izdanih potrdilih.

Naslovljenec prejme torej denar doma, brez zamuda časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljencev in sigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljem v dokaz pravinega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju bližnje potrebe pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v romah slepih tudi na sodnji in stari domovini.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone Barclay 7-0000 ali 6921

Glas Naroda

Owned and Published by SLOVENIA PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 215 W. 15th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

GLAS NARODA (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Table with subscription rates: In celo leto velja list za Ameriko \$7.00, in Kanado \$6.00, in pol leta \$3.00, in tistri leta \$1.50, Za New York za celo leto \$7.00, Za pol leta \$3.50, Za tinozemstvo za celo leto \$7.00, Za pol leta \$3.50, Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

Glas Naroda izhaja vsaki dan izvenem nedelj in praznikov.

Doplat brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovni pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

GLAS NARODA, 215 W. 15th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 3-3578

MANDŽURIJA

Na Daljnem Iztoku ni ničesar novega. V Mandžuriji se položaj v zadnjih dneh ni bistveno izpremenil, če izvzamemo krvave spopade med Japonci in Kitajci, ki so pa postali že nekaj vsakdanjega.

Včasih zmagujejo Kitajci, včasih pa Japonci dočim gleda Rus od strani ter zaenkrat še ne ve, kaj bi storil.

Iz vseh delov sveta se oglašajo protesti proti Japonski, toda Japonska, ki je v vojaškem pogledu izredno močna, se ne meni za nje.

V Peipingu, Tientsinu in Šanghaju so se završili tako resni nemiri, da so morale poseči vmes tam štacijonirane ameriške in evropske posadke.

Ako se sme verjeti zadnjim nasprotujočim se poročilom, so poslali Japonci Kitajcem ultimatum, v katerem zahtevajo, da morajo v gotovem roku izprazniti svoje postojanke ob reki Nenni. Ako tega ne store, bo odgovorila Japonska z odločno vojno akcijo, kar dokazuje da se vse tako vrši kot se je vršilo leta 1914, predno je izbruhnil svetovni požar.

Na Japonskem se je pojavil javen spor med civilno vlado in ponorelo vojaško kliko, ki misli, da je napočila njena ura.

Vojaške oblasti očitajo manj stoprocentnim civilnim oblastim mlačnost in nemožnost pri uravnavi mandžurskega spora.

Kitajci in Japonci delajo na svojo pest, v Ženevi in Washingtonu pa zopet na svojo. Toda dosedaj je ostalo le še pri besedah.

Oči vseh so uprte v Pariz, kjer se bo danes sestal svet Lige narodov ter uveljavil takozvane odločilne sklepe, ki bodo pa, kot je že marsikaj v zgodovini Lige narodov, ostali le na papirju.

Kot zastopnik Združenih držav bo navzoč Charles G. Dawes, ameriški poslanik v Londonu, kar je znamenje da je ameriška vlada v resnih skrbih in da je pripravljena storiti vse, samo da prepereči vojno na Daljnem Iztoku.

V isto vrsto spadajo tudi direktna diplomatska pogajanja med Washingtonom in Tokio, ki naj bi po zadnjem ameriškega državnega tajnika Stimsonga ugladila pot za direktna kitajsko-japonska pogajanja.

Naši po Ameriki

V malo trgovino Johna Šimca v Reading, Pa., so vdrl trije roparji po imenu Smith, Barbaro Šimec, soprogo Johna Šimca, ki je proti repanju protestirala, so pobili na tla, da je obležala nezavestna. Ko ji je hotel pribiti njen soprog na pomoč, so ga zgrabili in tako pretepli, da je na mestu oblašal. Predno je prišel ponj ambulanci voz, je bil nesrečen že mrtev.

Pokojni sobrat John Šimec je bil rojen leta 1878 v vasi Griblje, okraj Črnomelj v Beli Krajini. Tu v Ameriki je bival 29 let. Zapuščila soprogo, dva sina in eno hčer, ki so že vsi odrasli.

V torek, 10. novembra je preminil v Chicago, Ill., 21-letna rojakinja Mrs. Louise Meden. Bolehala je nekaj mesecev na sušici, za katero se je šla zdraviti v banjo v Oak Forest. Zapuščila

soproga, enega otroka, 18 mesecev starega, ter očeta in mačeho, Louis in Anno Winter.

V Clevelandu je preminul dobro poznani rojak Ignac Luznar, v starosti 42 let. Bolehali je te dni za pljučnico. Pokojni je bil doma iz Škofje Loke ter je prišel v Ameriko pred 19 leti. Po poklicu je bil barvar avtomobilov.

Zadnji teden v četrtek, sta si obljubila zakonsko zvestobo Miss Angeline Turk iz Dodgeville in Mr. Edward Rickard iz Hurontowa, Mich. Miss Turk je hči bivšega dobro poznane Calumetčanke Mrs. J. Turk-Vikonich.

Peter Kranjec iz Tamarack Junior, Mich., kateri je bil pred dvema tedni hudo poškodovan po rami v rudniku, je toliko boljji, da mu je bilo mogoče zapustiti bolnišnico.

Iz Slovenije.

Daljnovid, s katerim se je hotel igrati, ga je ubil.

Videmšek Anton, 18-letni šestnikov sin iz Preiske št. 30, je s prijateljem Drevom Martinom, p. d. Povh, iz iste vasi par 24. okt. živino nedaleč za vasjo. Od dolgočasje sta prišla na nesrečno misel, da bi se poigrala z daljnovidom, ki pelje iz centrale v Velenju v zdravilišče Dobrina. Videmšek je iz vasi prinesel žico, napravil na koncu kavelj in jo s hmelovko dotaknil žice. Tedaj ga je vrglo po tleh. Ko ga je prijatelj vprašal, kaj mu je, je samo še odgovoril: "Pusti me!" Padel je v nezavest in umrl. Preden je mogel dospeti zdravnik iz Velenja.

Požar v Brezovici pri Nemški Loki.

V petek 23. oktobra med 23. in 24. uro je nenadoma izbruhnil požar pri posestniku Ivanu Maurinu št. 5. Zgorelo je gospodarsko poslopje, v katerem se je nahajal hlev in svinjak ter vsa krma, nekaj gospodarskega orodja, poljedelski stroji in dva prašiča. Škoda se ceni na 45.800 Din, ki je deloma krita z 12.000 Din zavarovalnine pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani.

Da se je požar omejil, se je zahvaliti v prvem požarni brambi v Nemški Loki, ki je takoj prihitela na pogorišče ter gasila izredno marljivo do ranega jutra. Pogorišče je temeljito pogasila, kar je trajalo do 9. ure naslednjega dne.

Požar so opazili fantje, ki so kuhali žganje pri Juriju Šuteju na Brezovici, katerega hiša se nahaja na drugem koncu vasi. Alarmirali so vaščane, bili so tudi prvi na pogrišču in preprečili, da se ni ogenj razširil, ker lahko bi bila zgorela cela vas. Na srečo tudi ni bilo vetra.

Domneva se, da je bil ogenj podtaknjen, orožništvo je na delu, in upanje je, da bodo zločinca izsledili.

V Studnem, občina Koprivnik, je isti dan popoldne pogorela kočja Knesler Marije, v kateri ni nihče stanoval. Kdo je zanel požar, se ne ve, ker biva v tem kraju samo neki kočar, ostale hiše so bile deloma že porušene deloma so zgorele.

Sumljive manipulacije s tujimi milijoni.

29. oktobra se je pričela pred novomeškim okrožnim sodiščem senzacionalna razprava proti bivšemu tajniku mestne hranilnice v Črnomlju Jožetu Kastelcu, ki kot imovni mešan. To je dalo povod raznim govoricam, ki pa jih je pobila revizija hranilničnega poslovanja, ki je pač našla nepravilnosti v izračunavanju obresti in v poslovanju z menicami, kaznivih dejanj pa ni našla. Imel

sodnika v zaporu in slednjič radi zmotnega zavajanja upravnih odborov, oz. blagajnika Mestne hranilnice v Črnomlju s potvarjanjem v nameri, da pridobi protipostavno imovinsko korist sebi in soobtoženemu Stanetu Jakšu, ravnatelju tvrdke Jakša & Co., družbe z o. z. v Ljubljani. Slednji je obtožen, da je neklepoma zavajal Josipa Kastelca k nečedinim dejanjem in sodeloval pri tem s tem, da je prevzel v Ljubljani v smislu dogovora s Kastelcem od Mestne hranilnice v Črnomlju v letih 1921 in 1922 skupno 1 milijon 213.200 K, in da je po dogovoru s Kastelcem napačno vknjižil v poslovnih knjigah tvrdke "Vesne" družbe z o. z. v Kamniku in kasneje v bilanci tvrdke Jakša & Co. v Ljubljani na škodo Mestne hranilnice v Črnomlju 199.106,85 Din. Skupno je oškodovana mestna hranilnica v Črnomlju za približno 1.500,00 Din. Dočim je obtoženi Stane Jakša na svobodi, je Jože Kastelic delj časa v preiskovalnem zaporu. Oba se zagovarjata pred senatom trojice, ki ji predseduje s o. s. Romih.

Jože Kastelic je še pred vojno končal Mahrovo šolo v Ljubljani in si tako pridobil trgovsko nabrazbo. Do svetovne vojne je služboval v Ljubljani, po vojni pa ga je sprejela Mestna hranilnica v Črnomlju kot blagajnika. Bil je tako uporaben, da je bil že po osmih mesecih imenovan za časnega tajnika in kmalu nato za stalnega tajnika zavoda. To službo je vršil potem do junija lanskega leta, skoro do svoje aretacije.

Kot hranilnični tajnik je vršil pred vsem take posle, ki jih sicer vrše ravnatelj denarnih zavodov Bil je takorekoč šef urada in kot tak je opravljal prezidijske posle, zbiral je gradivo za dovolitev posojil, likvidiral je po upravnem odboru dovoljena posojila, izvrševal je druge denarne posle itd. Uživljal je vsesplošno zaupanje, ki je šlo tako daleč, da upravni odbor niti ni zahteval od njega predpisane kavecije in mu je slednjič zaupal odločitev v posojilih, ki so bili v sporazumu s predsednikom in po navodilih upravnega odbora. Postal je tako skoro povsem samostojen.

Skoro deset polnih let je trajalo to početje, ne da bi bil kdo prišel Kastelcu na sled. Upravni odbor se na denarne posle ni dovolj spoznal, slepo je podpisoval, kar mu je Kastelic predlagal in tako bi bilo ostalo to morda še nadalje prikriti, da ni začel Kastelic igrati velikega gospoda, kupovati nepremičnine in nastopati kot imovni mešan. To je dalo povod raznim govoricam, ki pa jih je pobila revizija hranilničnega poslovanja, ki je pač našla nepravilnosti v izračunavanju obresti in v poslovanju z menicami, kaznivih dejanj pa ni našla. Imel

je Kastelic več revizij, tako leta 1920, 1923, 1926 in zadnjo 1927. Tedaj je izmanipuliral že cel milijon dinarjev, pa ni opazil tega nihče, tako je znal vse prikriti.

Predsednik Mestne hranilnice pa je postal nanj pozoren, osobito ko ga je na nekatere neko-rektnosti opozorila tudi še blagajnica Albina Hager. Prišel je sodelovati sam pri poslovanju in pregledovati tekoče račune in kmalu opazil, da se številke poslovanja računov ne vjemajo s podatki v bilanci. Brž je bil ugotovljen primanjkljaj milijon dinarjev.

Kastelic se je seveda branil in zatrjeval točnost svojega poslovanja, kasneje je trdil, da je izgubil denar radi neuspešnih spekulacij z dolarji, kar pa je dokazano povsem neresnično.

Sprva se je hotel Kastelic poravnati z upravnim odborom, ki ja na njegovo ponudbo ni mogel pristati, vsaj je nudil le svoje mesečne dohodke in svoj čebeljak. Kastelic je nato 6. junija lani izročil predsedniku Muellerju ključje Mestne hranilnice in ga ni bilo več v urad. Teden dni kasneje sta na nepojasnen način izgini iz hranilničnih poslovnih prostorov dve knjigi tekočih računov. Prišla je strokovna komisija iz Zagreba in po napornem delu ugotovila tu le v velikih obrisih našete denarne manipulacije. Obtožnica obsega 92 strani.

Kastelic je bil aretiran in prepeljan v zapore okrožnega sodišča v Novem mestu. Tam je simuliral blaznost. Pri neki taki priliki je izlil na službujočega sodnika, ki je stopil v njegovo celico, vrč vode. Verno zatrjuje svojo nedolžnost, zadnje dejanje pa pravi, da je izvršil v taki duševni razdvojenosti, da se tega ni zavedal.

Tako obtožnica. Razprava, in kateri je povabljenih 26 prič in za katero vlada neprimerno zanimanje, bo dokazala krivdo ali nekrivdo obeh obtožencev.

Slovenska zemlja — v nemških rokah.

V Polcih pri Gornji Radgoni je imel lepo posestvo v vinogradom grof Karl Lambert iz Deuteh Feistritza pri Grazu. Radi njegovega slabega gospodarstva je grof začela huda presti in je bil prisiljen prodati svoje posestvo. Kot zagrizen Nemeec ni pustil, da bi posestvo prešlo v slovenske roke, in ga je raje pod ceno prodal nemškemu nacionalistju Rezaču, živinozdravniku v Nemški Radgoni. Posestvo in ves letošnji pridelek je prodal za malenkostno vsoto 75.000 Din. Marsikateri izmed Slovencev bi mu ponudil višjo vsoto, ako bi jim bivši lastnik ponudil posestvo v prodajo. To je dokaz, da Nemeec ne puste iz rok niti koščka slovenske zemlje, katero so si kdaj prilastili.

Peter Zgaga

Zadosten vzrok za ločitev zakona.

Oh, zakonski stan, kako krasen si in kako prijetne so tvoje dolžnosti...

Rojak, ki je bil baš trinajst mesecev poročen, je pripovedoval svojemu prijatelju:

— Veš kaj, ne morem več prestajati, kar ločil se bom. — Zakaj vendar? Saj sta bila še

lani ko dva golobčka, zdaj ti je par kar naenkrat začela rojiti ločitev po glavi. Če bi jaz imel tako ženo kakor je tvoja, vem, da bi se nikdar ne ločil od nje.

— Oh, ti ne veš, ti ne veš — je stokal. — Če bi vedel, bi mi ne zameril, da sem zahrepenel po samoti in po samskem stanu.

— Le potrpi, le potrpi — ga je tolažil. — Saj veš, mlada je še in neizkušena. In rada te ima tudi. Kolikor vem, ne bezlja za drugimi.

— Seveda ne, seveda me ima rada, še preveč

— In lepega otročička imata.

— Baš zaradi otročička se bom moral ločiti od nje.

Skoro jokal je, ko mu je razodel svojo bol.

— Odkar sva poročena — je pripovedoval — sem vse potrpel. Vsa hišna dela sem opravil poleg svojega dela... vsa domača dela, moja in njena. Niti enkrat, odkar sva poročena, ni zjutraj vstala, da bi mi skuhala zajtrk. Vedno sem ga moral skuhati sam, zase in za njo. In če je slučajno pozabila za večerjo kake kangle kupiti, sem moral vedno jaz večerjo skuhati. Vse sem ji kupil, po čemer je zahrepenela. In ko je prišel otrok na svet, me je zadel huda nadloga: plenice sem moral prati in za otroka vse skomandirati. Nešteto krat sem moral ponoč vstati in mu pogreti mleko ali karsikoli. Pa se nisem nič pritoževal, vse sem voljno naredil, samo da je bil mir v hiši. Edino to me jezi, ker se me otrok boji. Če ga vzamem, začne stegati roke po nji. Posebno, kadar ponoči zaveka. Zadnji teden so ga začele gliste oganviti in ga je bilo treba vsi noč prenašati sem in tja. In zdaj se začne tista reč, katero sem ti hotel razodeti. Otroci ni za zlodja hotel biti pri meni. Kadarkoli je ponoči zaježkal, pa sem ga jaz prijel v naročje, se je začel dretti, da je bilo groza. Niti za trenutek ni hotel biti pri meni. Kar po nji je stegoval svoji ročici. Le s težavo sem ga prebudil in preprosil, da je vstala in šla z njim parkrat semintja. Otroci je seveda takoj zaspal. Pravijo, da so ženske pametne. Prav lepo je, da so pametne, in je že skrajni čas, da jih je enkrat pamet srečala, toda tudi pamet sme iti le do gotove meje, kajti, kar je preveč, je preveč. Ali veš, kaj si je izmislila za nočojšnji večer? Ali veš, zakaj sem prišel tako pozno k tebi in zakaj sem zadržno sklenil, da se bom ločil od nje!

Rojak se je kar tresel samega razburjenja. Prijatelj mu je ponudil kozarec pijače, katero je hvaležno sprejel in še hvaležneje použil ter nadaljeval:

— Ko se vrnem nočoj domov, je bilo otroko nekoliko odleglo. — Oh, kako sem zaspala — je rekla, — kar spat bom šla. Ves dan sem se ubijala z otrokom, zdaj pa res ne morem nič več. Če bo ponoči nagajal, ga boš pa ti malo ponosil, kaj ne?

— Saj veš, da noče biti pri meni, — sem dejal. O, bo že, — je odvrnila, bom že jaz tako skomandirala, da bo. — Koj po večerji sem se slekel in šel spat, pa komaj sem zatislil oči, se je že oglasilo otroče kričanje. — Naglo vstani, me poruka ženica — sinoč sem ga jaz prenašala, nočoj ga boš pa ti. — Saj vendar veš — sem ji odgovarjal, — da noče biti pri meni. — O, bo že, bo že, bom že jaz napravila, da bo. Luč privij! — Privil sem luč, da je bilo v sobi temno, nakar mi pravi: — Na, to obleci — In že je začela vleči name svoje kratke židane spodnje hlače in s cunjami nabasan brazil. Pri tem me je pa škropila s parfumom, da še zdaj smrdim ko delur. — Čakaj, sedaj te bom pa še malo namazala in napavdrala, potem boš pa otroka vzel, in stavi, da ne bo poznal razločka, če sem jaz ali če si ti.

Vedoč, da sem s tem dosegel višek zakonskih sladkosti in dolžnosti, sem strgal njene cunje s sebe, se oblekel in pribežal k tebi, dragi prijatelj. Prosim te, pomagaj mi. Svetuj mi dobrega advokata. Jutri bom vložil tožbo za ločitev zakona...

Bik pod avtomobilom.

Iz Slovenskih gorc pišejo: Ko se je 23. oktobra popoldne peljal skozi vas Biš veleposesnik Josip zornik iz Ptuj v svojem avtomobilu, je ravno gnala na pašo živino posestnica Karolina Škerjančeva iz Biša. Živina se ni mogla takoj umakniti s ceste, najbolj pa je kljuboval avtomobilu poldrugo leto stari bik, ki ga je avto dohitel ter s spretnim delom pograbil in podrl na cesto tako, da so šla prva kolesa avtomobila čez njega. Vaščani so takoj priskočili na pomoč ter rešili iz mučnega položaja avtomobilista in poškodovano žival. Posestnica Škerjančeva je takoj zahtevala odškodnino, katero ji je lastnik avtomobila brez ugovaranja izplačal v znesku 1200 Din, bika pa je dal prepeljati v ptujsko klančnico.

Autovoz ga je raztrgal.

31. oktobra se je zgodila na Dunajski cesti v bližini stadiona huda vtomobilska nesreča. Ponesrečenec je inženir na banski upravi Rus Markov Pavel.

Markov je hotel okrog pol 21. ure ustaviti dirjačoji avtobus, da bi vstopil. Stopil je s temnega hodnika na cesto, kar seveda šofer ni opazil. Avtobus je z vso silo zavozil v Markova in ga podrl na tla.

Nesrečenec je bil namah ves v krvi. Takoj so ga prepeljali v bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima zlomljeni obe nogi in hude poškodbe po vsem životu. Poškodbe so smrtne nevarne.

Inž. Markov Pavel je samec, ter ima v Ljubljani brata in mater. Med rusko kolonijo kakor tudi med številnimi značiji in prijatelji je zelo priljubljen.

NAZANILLO.

Kadar želite suho meso, šunke, plečeta, klobase in jezike, obrnite se na nas, ker izdelujemo vse presličevno meso prav kot v starem kraju. — Cena je vse 25c funt in poštino plačate sami.

John Filipič, 1048 E. 76 St., Cleveland, Ohio. (3x 16.18&20)

Special Interest Accounts

Veliko rojakov, ki so želeli na hitro dvigniti denar, bodisi vsled nujne potrebe, vsled nakupa hiše ali posestva in pa oni, želeči potovati v stari kraj, se je prepričalo, da denarja v mnogih slučajih niso mogli takoj dvigniti; ampak šele po preteku odpovednega roka, kar je povzročalo nepotrebne zamude in velikokrat tudi stroške.

Pri nas naloženi denar zamore vsak vlagatelj dvigniti takoj, BREZ VSAKE ODPOVEDI, kar je v mnogih slučajih jako važno.

Vloge obrestujemo po 4%

Sakser State Bank

62 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

VABILO

IGRI Don Fernando

Strah Austurije

KATERO PRIREDI SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO

"B L E D"

nedeljo 22. Nov. Začetek ob 5. popoldne.

v DVORANI na 62 ST. MARKS PLACE, NEW YORK

VSTOPNINA 75c in 50c.

PO IGRI PROSTA ZABAVA in PLES

Za postrežbo bo dobro poskrbljeno — Odbor

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JOŽA LIKOVIČ:

NOZ

To je bil zame najbolj gnusen prizor, kar sem jih doživel v naši ljubljenski soseski.

Prihajal sem od vrhniške strani ter polagoma zapuščal samostanske slapove Bistre. Za dolskim Drašlerjem sem se pognal v klanec pod Laze. Bila je jesenska nedelja, vedra in mrazca. Od pozne nevihte očistično ozračje se je bleščevalo v nešteti srebrnih spreminkih, ki so se zgoščevali pod gorami v prijetno modrino. Solnce je ležalo sredi molččega vsemira kakor srebrni ščit, v katerem se blesti božji obraz. Pred menoj so se razprostirale njive, željne počitka in miru. Vmes so žalostno zevala prazna strnišča; po smrečju v meji so se razplele bele deževne pajčevine. Za kosatimi orehi so se skrivale rdeča ostrinja, široka čela skednjev in polomljeni križi starikavih kozolcev. Še naprej se je složil železniški most z orjaškimi boki; železna kača je prihujeno polzela preko njegovih ramen. V Bevkah je mehko prizanjaljo nedelji v slovo; odmev se je dolgo pozibaval nad barjem, nato pa zamrl v smrekovih sumicah pod Plešivico. Na kosih: nah so se zaznavale bledomodre li- se; tam je cvetel podlesek, poslednji čar umirajoče prirode. V stelnj- nikih je rumenela praprotni; njeni listi so se nagibavali drug za drugim kakor zlate dlani, ki skrivajo gozdne skrivnosti. Bil je čudovit, jasen jesenski popoldan, zlit v ne- prisljuno enoto, podoben rubinu sredi zlatga prstana. Kdo bi se ga upal dotakniti z umazanimi rokami?

Ko sem zopet stopil med vaške hiše, me je objela sladkorna tišina, polna nedeljske svečanosti in pokoja. Pri znamenju so se sešle stare ženske in si zaupno dopove- covale poslednje novice. Plašne ko- koši so se gnetle po dvirskih in iska- le obilno pičo pod kozoleci, kjer so se posula iz snopov žitna zrna. Pri Mavki so se grizli psi, ki so se pri- tepli med damce iz sosednjih va- si. Za ribnikom so se trgali tožni piški močvirnih ptic.

V gornjem koncu vas se je vrši- la ta dan veselica, prava domača veselica v dobrodolni namen. Z vinom, godbo in plesom! Pisani, papirnati trakovi so bili razvešeni okoli zasilne ograje; plesišče je bilo zastrto s pestrimi lampijonki. Si- cer je zadnji čas križ z veselico dobrodelnostjo! Nekomu hočejo po- staviti po smrti spominski kamen; za to je treba privediti veselico in popevko je treba dvigniti. Kon- čno pa ne smeš preveč zabavljati in grajati take nepotrebne potrate

Za utrjene mišice Nič ne da tako hitre pomoči kot PAIN-EXPELLER

DRUŠTVA KI NAMERAVATE PRIREDITI VESELICE, ZABAVE OGLAŠUJTE "GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici. CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

in zapravljenosti. Lahko se zame- riš, da bo jo! Tudi mene je zaneslo pod večer tja. Ne radi veselice in njene do- brodelnosti, pač pa sem upal, da najdem tamkaj dobrega znanca. Veselica je bila že v največji raz- igranosti. Ljudje so se pri kaplji vina razživali, pozabili črne skrbi in se vdali opojnemu razpoloženju. Dekleta so prodajale razglednice, obložene kruhke in neizogibne srečke. Nekateri so oblegali šotor z bliščetimi dobitki, ki so mikali posebno mladino. Drugi so se dre- njali okoli vinotoča, si nazdravlja- li in trkali s čašami. Na zasliem odru so se vrteli plesalci; to že ni bilo pravo rajanje ampak nerodno prerivanje in razbrzdano zaletova- nje. Za mejo so oprezovale gruča radovednih otrok in lačne, pože- ljivo so se lovile za razposajenimi veseljaki onkraj ograde. Godba je neprestano udarjala poskočnice. Boben je izdajajoče pritrkoval, trombe so težko hropele, piščali so neprijetno rezale. Vmes so se trga- li vriski razposajenih plesalcev. Ob plesnem odru so začeli prižigati luči. Tajinstvena, rumenkasta svet- loba je še povečavala omočnost. Prah nad plesiščem se je gutil. Ne- rodni netopirji so se zaletavali v lampijone, da je luč migljala ka- kor medel svet ugašajoče leščerbe. Kiselkast vonj politega vina je prepočil vlažno večerno ozračje, to- bakov dim se ni mogel razpustiti. Kamor sem se ozrl, povsod sem na- letel na dobrodušnega vinskega brata ali na razgreto p'esaiko.

Značilo se je. Srebrni rogel zgodnje mesečine se je obesil vrh Viherce in obliki smrečje z modrim leskom. Nebo se je odmaknilo v nedogledne daljave, bele zvezde so se razpu- ščale. Vsedel sem se k znanemu omizju in opazoval veseljaško vr- venje. V kotu za šotorom so se nagne- li okoli dveh miz fantje z dekleti, ki so jih od casa do casa vodili na plesišče. Sešli so se iz raznih va- si, prijatelji in pretepači, zabavni to- variši in amerikavi ljubosumneži. Njihova zabava je postajala počas- tusta. Besede so postajale redke in rezke, pogledi prezirljivi. Na levo oko zategnjeni klobočki, pesti ob kozarcih, polito vino, turbobno šu- štenje jesenskega listja, ki se je kradma posipalo na mize. Med nji- mi sta sedela tudi Lipnikov Tonče in Burnski Janez; oba sta se že dolgo trgala za eno dekle, za lepo in premetno šiviljico Zalko, ki je čbema razvnela srce. Ni se mogla odločiti, katerega bi izbrala. Dočim je bil Tonče bogat prekupec neko- liko nakaznega obraza, ki so ga razoralo koke, je bil Janez zastaven kajžarski fant, da ga ni bilo gor- jega v celi soseski. Njegovi vriski so se najlepše utrinjali v tihih, me- sečnih nočeh. Tonče pa je govoril sladko in obetal gradove, kakor za-

— Danes ne plesem. Nisem raz- poličena. Tonče je stisnil ustnice in močno potegnil cigaro. Zgubil se je med pitvi pri vinskem šotoru. Čez ne- kaj časa se je vrnil z dvema šefa- noma vina ter glasno postavil obe steklenki na posebno mizo, pri ka- teri so sedeli fantje iz drugih va- si. Kozarci so začeli krožiti, vino je pljuskalo; v luči lampijonov se je svetlikalo kakor čarobna pijaca, ki razvnela telo. Radi prebilo zavžigata vina je začela giniti jas- na zavest, um je odrevenel, besede so postajale zmedene, oči kalne, vročica je pritiskala na senci.

— Fantje! Se ga bomo pili, — je vstal Tonče in kljubovalne klical proti vinskemu šotoru. — Tudi mi ga bomo! — se je o- smelil nekdo izmed Janezove dru- be, ki se je doslej mirno zabavala. — Kislo mleko! Za vino nima- te denarja, — ga je izzivalno za- vrnil Tonče. — Tiho, lisjak! Sicer ti posmo- dimo diako. — Kdo? — je razburjeno kriknil mešetar. — Mi! — je enoglasno zagrmelo domače omizje. Tedaj je skočil na stolico rume- nolas širokoplečez in ušaril po lampijonu, da se je globoko zagu- gal. Svetloba je zaplesala v širokih klobočarjih; ljudje so postajali po- zorni na fantovski vrišč. Družba je pri nasprotni mizi bučno smejal. Kozarci so grozeče žvenkljali. Me- šetar Tonče se je rogal najbližjemu in prešerno vihtel kloboč. — Coklarji, domov! — Molči, — je planil pred izzi- vača užaljen domačin in dvignil roko. — Ti mi ne boš ukazoval, kaj smem govoriti. Coklarji ste... — se je malomarno obregnil mešetar in si počasi zapenjal suknjič. — Kar položi roko name, pa boš še nočoj mrzel kakr krtov smček! — Prekliči... Ven z njim... Gro- (Nadaljevanje na 4. strani.)

BLAZNIKOVE Pratike za leto 1932 Cena 20c dobite pri "Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y. V KRATKEM IZIDE Slovensko-Amerikanski KOLEDAR za l. 1932 NAROČILA ZA KOLEDAR — Cena 50c. — ŽE SEDAJ SPREJEMAMO

HARBIN NAJVAŽNEJŠE MESTO MANDŽURIJE

Harbin leži na glavni železniški progi, ki vodi od rusko-kitajske ob- mejne postaje Mančulija preko ki- tajskega ozemlja do Vladivostoka. Ta proga je direktno nadaljevanje prekosibirske proge in je znatno krajša od proge, ki so jo Rusi zgra- dili pozneje preko ruskega ozem- lja in Habarovska. V Harbinu se odcepi od proge druga proga v ju-žno smer, ki stoji do Čangčuna pod isto upravo kakor vzhodnokitajska železnica, od Čangčuna pa pripada južnomandžurski železnici, ki je v japonskih rokah in vodi do naj- važnejšega mandžurskega pristani- šča Dajrena (bivšega ruskega Dalj- nega).

Harbin je torej ključ do dveh železniških prog, ki posredujeja sov- jetski Rusiji dostop do Vladivostoka in Dajrena. Zato je Rusijo posku- sila vse, da si ohrani svoj vpliv na ti progi in se ni ustrašila niti vo- jaških akcij. Jeseni 1929 je prišlo do srditih spopadov, ki so končali z rusko zmago in zagotovili sovje- tom glavni vpliv v upravi in vod- stvu vzhodnokitajske železnice. Še danes vidiš ob progi med Mančuli- jem in Harbinom posamezna raz- streljena poslopja in očnele ostane- ke zidov, ki govore o teh bojih.

Poleg železnice pa je tudi mogo- čni Sungari, na čigar desnem bre- gu se razprostira Harbin, važna prometna žila. Proti severoztoku se izliva v Amur. Čeprav sta oba njima kakšnega pol leta zelo živa- hen ladijski promet. Mogočni rečni parniki, džunke in splavi dovažajo les in druge sirovine iz notranjosti dežele in velike pristaniške pa skla- diščne naprave ob Sungariju doka- zujejo, kako važno prekladiško mesto je Harbin. Svojevrstno je nasprotje med gomazanjem in hru- ščem ob reki v topli letni dobi pa

med pokojem pozimi, ko ti gleda oko namestu po rjavih valovih pre- ko nepregledne ledene planjave in se zdi mogočni železniški most ka- kor odveč, ker gre tesno ob njem preko debele ledene odeje živahen promet s sanmi sem in tja. Obe železniški progi in za trgovin- o tako važno reka so napravili iz Harbina v kratkem času veliko me- sto in mu gotovo za vedno zago- stavljajo poseben pomen, tudi če bi speljali osebni in blagovni promet preko Cicikarja, da bi prihranili nekoliko ur.

Za kitajske pojme je bil razvoj Harbina izredno hiter in mogočen. Mesto sestoji danes iz treh velikih delov; dva ležita tik ob Sungariju, namreč čisto kitajski in pod lastno upravo stoječi Fudjadjan ali Ping- jang in pa Pristan (rusko ime), ki so mu prebivalci tudi večinoma Ki- tajci z glavnimi poslovnimi cesti- mi. Med obema leži malo japonsko naselje brez posebnega pomena, ker je Japoncev v Harbinu 2683. Na položni višini leži tretji glavni del Harbina, tako zvano Novo mesto, ki se neprestano razvija in sega vedno bolj proti Staremu Harbinu, ki leži ob reki. Po zadnjih statistikah so šteli vsi trije deli 365.135 prebival- cev, kar je silno mnogo, če pomisli- mo, da je Harbin 1904 imel le 30 tisoč prebivalcev in 1913 komaj 70 tisoč pri čemer sta ga zdecimirali še obe veliki kugi 1910-11 in 1920-21. Fudjadjan šteje 1600 duš. Tu ne vidiš skoraj nobenega Evropeca. Vse povsod vladajo tu najčistejša ki- tajska delavnost, hrup in zmešnja- va.

Pristan in Novo mesto kažeta že bolj evropski značaj. Sicer je prebivalstvo z 97.775 dušami od preko 160.000 večinoma kitajsko, vendar imas prej vtis, da si v kakšnem

Ta GLOBUS kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemlje- pisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave. KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev. MODERN VZOREC KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM CENA S POŠTNIINO VRED \$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA "GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE, GA DOBE ZA — \$1.75

"GLAS NARODA" 216 West 18 Street New York, N. Y.

ruskem mestu. Harbin je pač glav- no zbirališče ruskih beguncev na Daljnem vzhodu, ki so našli tu pod kitajskim varstvom svoje zatoči- šče in se dobro ali slabo prerinjajo skozi življenje. Mnogo žive v prav žalostnih okoliščinah in zlasti v predmetjih imas priliko pogleda- ti v bedo ljudi, ki so prej videli lepše čase. Te bede si skoraj ne moreš predstavljati in tvori pretres- ljivo nasprotje k luksuzu in razspi- nosti drugih, ki so imele srečo. Šte- vilo ruskih emigrantov znaša — 30.362 in če prišteješ k tem skoraj 27.000 sovjetskih državljanov, po- tem lahko razumeš, da Rusi zelo močno vplivajo na življenje mesta. Ostali inozemci (Nemci, Angleži, Francozi, Poljaki in drugi) so po številu neznatni, a imajo precej- šnjo vlogo, ker so med njimi di- plomati in vodilni možje trgovine in industrije. Na družabno življe- nje imajo s klubi in prireditvami velik vpliv.

Vseposod se očituje opazovalcu v Harbinu svojevrstna mešanica Vzhoda in Zapada. Tako imajo banke, konzulati in predvsem železniška uprava velika, moderna poslopja, h katerim je pristeti še nekoliko po evropskem vzorcu ure- jenih hotelov. V kitajskem delu in v predmetjih tik ob glavnih ulicah naletiš spet na najprimitivnejše bajte iz zemlje. Mesto ima več ru- skih cerkva in dve veliki kitajski svetišči. Promet je moderen, ne manjka tramvajskih in avtobusnih prog. A poleg najelegantnejših av- tomobilnih svetovnih znamk tečejo bedni kulji z rikšami. Na prašnih, ob deževnem vremenu močvirju podobnih stranskih ulicah kitaj- skega mesta so glavno prometno sredstvo. Pozimi stopijo v spredje sani in ojačujejo vtis ruskega me- sta.

Največja beda in bleščee raz- košje, kitajska svetišča in ruske cerkve, riksje in prvovrstni avtomo- bili, celo podnebje s svojimi skraj- no vročimi poletji in polarnimi zi- mami tvorijo vrstno močnih na- sprotni v tem nenavadnem mestu Daljnega vzhoda.

AMERIKA HOČE IZKLUJITI TUDI FILIPINCE

WASHINGTON, D. C., 15. nov. Kongresnik Free iz Californije bo pri prihodnjem zasledovanju kon- gresa stavil predlog, da se pre- pove naseljevanje Filipincev v Združene države.

VINSKA OPEKA SE MORE PRODAJATI

TLLAHASSE, Fla., 15. nov. — Generalni pravdnik Cary D. Lan- dis pravi, da prodaja "vinske ope- ke" v Floridi ni več protipostava- na ter se more prodajati ravno tako kot grozdlje iz katerega de- lamo vino ali pa rž, iz katerega se kuhja žganje.

DRAGOCENA BRADA.

V majhni vasi blizu Milana je pred več nego tremi leti neki Sa- vatini vlomil v hišo nekega kneta in mu odnesel več tisoč lir. Malo pozneje ga je policija pri- jela — denarja sicer ne več — in sodniki so ga zašili za tri leta. Te dni je mož odsedel svojo ka- zen, med katero je bil teneljito shušjal in se izpremenil. Zlasti dolgo črna brada, ki mu je bila medtem zrasla, ga je tako izpre- menila, da bi ga lastna mati ne spoznala več. In kaj je napravil ta falot? Z denarjem, ki si ga je prislu- žil v ječi, si je kupil novo obleko, najel avto in se odpeljal h kmetu, katerega je pred tremi leti okra- del. Izdal se je zastopnika višje- ga državnega pravdnika in mu dejal, da ga takoj odpelje v ječo, če mu ne plača 10.000 lir za Sa- vatinijo, o katerem se je izkazalo, da je bil po krivem obdolžen ti- stega vroma. Kmetič je bil tako prestrašen, da ni spoznal ptica pod perjem in ker ni imel pri ro- ki dovolj gotovine, je stekel k so- sedom, da je končno zbral 10.000 lir, ki jih je izročil sleparju pro- ti "uradnemu potrdilu". In s tem denarjem je mož z dolgo, črno braddo izginil — Bog ve kam.

CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko Berilo (ENGLISH SLOVENE READER) Stane samo \$2.— Naročite ga pri KNJIGARNI "GLAS NARODA" 216 West 18th Street New York City

SAKSER STATE BANK 82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y. posluje vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne. Za večjo udobnost svojih klientov, vsak ponedeljek do 7. ure zvečer. Poslujemo se vsi brez izjeme te stare in stanovtine domače banke.

OČE S 15 SINOV

V svoje rojstno mesto v itali- jansko provinco Aleksandrija se je nedavno vrnil človek, katerega pojav je vzbudila ogromno za- nimanje in je o njem kmalu go- vorilo celo mesto. Spremljala ga je soproga in petnajst sinov, ka- terih najstarejši ima 15 let, naj- mlajši pa komaj par tednov. Giu- seppe de Carlini — tako se im- nuje srečni oče — pa je pri vsem tem star šele 39 let.

Giuseppe je bil rojen v bližini Tortone kot sin siromašnega vrt- narja, katerega žena je imela ma- lo kramarjijo. Imel je še štiri bra- te in eno sestro. Živeli so v zelo siromašnih razmerah. Mali Giu- seppe je kazal izredno nadarje- nost za tehniko. Njegov oče je de- lal od zore do mraka, štedil pri vsakem griljaju, pogosto sploh ni jedel, samo da je mogel dati na stran, kolikor je bilo potrebno za podpiranje nadarjenega dečka v šoli. Tako je šlo do 14. leta. Mali je obiskoval obrtno šolo in se je prav dobro učil. Potem pa so po- šla vsa sredstva. Dečko ni obu- pal. Sklenil je izseliti se v južno Ameriko in na lastno pest posku- siti srečo v tujem svetu. Le s tež- kim srem je oče dal dovoljenje svojemu ljubljencu. Najpreje je bil Giuseppe pomožni sluga v ne- ki trgovini, pozneje pa sel in pre- našalec privatnih nužnih sporo- čil. Prihranil si je nekaj denarja in si kupil motorno kolo, da je laž je in hitreje opravljal to službo. Ko si je dovolj prihranil, je pre- vzel trgovino in s svojimi dvaj- setimi leti oženil. Dobra žena mu je pridno pomagala, trgovina je napredovala in vedno bolj je Car- lini razširjal delokrog svojih po- slov. Povsod je imel srečo in nje- govno napredovanje je bilo narav- nouts čudovito. "In ravno tako ču- dovita je bila točnost", tako pri- poveduje sam, "s katero me je moja draga in hrabra žena vsa- koletno obdarila s sinom". Danes ima v Buenos Airesu deset veli- kih palač, velika posestva in bo- gastva. Je največji trgovec z mes- nimi izdelki in ima 35 podružnic v raznih krajih Amerike. Pred- seduje mnogim trgovskim dru- žbam in ga štejejo med najboga- tejše ljudi v južni Ameriki.

"Za vse to pa se moram zahva- liti dobremu Bogu, ki sem se nanj vedno obračal, pridnosti, solid- nosti in poštenju, zmrnosti in srečnemu zakonskemu življenju", je končal svoja pripovedovanja. V rojstnem mestu pa je dal se- zidati veličastno cerkev v čast Materi Božji.

Pomladni Sen

ROMAN IZ ŽIVLJENJA Za Glas Naroda priredil I. H.

10 (Nadaljevanje.)

Detlev pl. Stranski je bil edini, ki je poleg Bergerja vedel za njegovo ljubezen. Zaupal mu je in veselilo ga je, da je imel saj enagar, kateremu je lahko odkril svoje sree, drugače bi mu prevelika sreča razgnala sree. Nekako po enem tednu po prvem sestanku z Marijo ga je Stranski po svoji službi obiskal. Potem ko se je nekoliko pritožil zaradi stopnje in po nekaj kozarčkih konjaka ga kar naravnost prime:

— Nič več vas ni videti, kaj? — Gotovo ste se glede dekleta ravnali po mojem nasvetu. Kako je vendar stvar?

— Stranski, prosim, nikar ne govorite v tem zmislu, prosim tudi, da ne boste delali svojih tako priljubljenih opazk, potem vam bom povedal.

— Tedaj samo pričnite, — sem zelo radoveden.

Wolf tedaj pove, da ji je pisal, kako je poln nemira čakal na njen odgovor in končno o prvem sestanku z njo.

Na njegovem tresočem glasu se je poznala njegova notranja razburjenost in skoro ginjen ga je Stranski poslušal, ki je poleg svoje robate zunanosti imel izvanredno zvesto, dobro in odkrito srce. Nekaj nenavadnega je bilo zanj, ko je videl svojega tako vedno resnega prijatelja tako razgretega.

— Tedaj na pokopališču se shajata, — zmaguje Stranski z glavno, — čuden prostor, brr —

— Vi še niste bili tam, Stranski, drugače se ne bi nad tem tako čudili. Ali mislite, da sediva med grobovi? Ne, tam je tako mirno in tiho — polovica pokopališča je pravi park s senčnatimi poti in cvetočimi grmi. Poleg tega pa nočeva, da bi naju kdo videl.

— Ne dvomim! Tedaj želim od sree vsa srečo! Da ne bi bili nikdar prevarani, Wolf, — bilo bi mi žal!

— Nemogoče je to! Tako lepa je, tako dobra in razumna.

— To pravijo vsi zaljubljenici! — Ali veste kaj natančneje o njeni rodbini?

— Ne mnogo!

Wolf mu pove ono malo, kar je izvedel od Marije.

Zamišljen poslušala Stranski.

— Hm, — pravi nato, — zveni povsem romantično — mati ruska kneginja in tako dalje! Ali pa ste se tudi prepričali, da je vse tako?

— Stranski, — se zadere Wolf, — ali morate vedno dvomiti o lepm dekletu? Jaz sam ne vem, kaj naj bi mislil.

— Kar je prav, prijatelj! Želim vam samo dobro. Nikar pa ne mislite, da sem na vaš uspeh ljubosumen. Nikdar! Sem precej za vezan, čeprav ne tako kot vi — ljubim realnost — nisem za mesečne večer in slične čarobnosti — zato pa imam odprte oči in vidim stvari, kot so v resnici. — To dekle mislite gotovo poročiti — pri tem ne sme človeka vladati samo ljubezen; pred vsem mora razum priti v poštev, tega pa vi ne delate.

— Vrjamec svoji Mariji —

— Tudi morate! Je vse dobro in lepo; ni pa dovolj; Preizkušati, preizkušati in preizkušati — ne slepmišiti in tipati! Pa naj bo za danes dovolj. Z zaljubljenimi ljudmi ni mogoče govoriti. — V ostalem pa vam svetujem, da ne pozabite na svoje stare znance, dobre prijatelje in zveste sosede, esbi na ljubo, dragi Wolf! Še to-le: Lepa Ela pogosto vpraša za vas; ni dobro te družine tako zanemarjati. Kdo ve, ako teh ljudi ne boste še kdaj potrebovali. Zaradi tega še ni treba, da bi kdo slutil, da vas večjejo nežne vezi. Da, še nekaj, danes zvečer se bo stari potrudil v kazino; nikdo ne sme manjkati! Samo, da veste! Pa servus! — S tem odide.

Napol jezen, napol ginjen ga je Wolf poslušal. Pa vseeno je dober fant. Zdaj pa mora takoj pisati Mariji, kajti zvečer ne more biti kje drugje, ako bo stari prišel v častniško družbo, in posebno še mora iti, kar ga njegov predstojnik nad vse čišla.

Ko je oddal pismo — Marija ga je našla zvečer, ko je prišla iz trgovine, — je šel počasi na promenado. Tam sreča Gabrielo Ulrichovo, ki je bila zelo elegantno in okusno oblečena. Misli je na nasvet svojega prijatelja, zato obstane in jo pozdravi.

Bila je nad vse prikupljive zunanosti, za svojih enoinvajset let skoro prebujna. Svetli, plavi lasje so kaj ljubko pristojali sveži, rožnato, zdravi barvi obraza. Njene svetle modre oči so imele nek poseben hladen, brezbrizen pogled.

Gospodična Ulrichova je bila to, kar jo splošno imenujejo lepo dekle, brez kake posebne zanimivosti. Wolfu je bila kar odurna; zakaj sam ni vedel. Mogoče zato, ker mu je tako očito kazala svojo naklonjenost, kar mu je bilo zelo neprijetno.

— Zelo redko vas je videti, — gospod pl. Wolf, — pravi Gabrielja hladno, — pravzaprav sam jezna na vas.

— Potem me pa nikdo ne more potolažiti, milostljiva gospica.

— Tega ne vrjamec. Saj še pri zadnji zabavi v kazino niste opazili, da sem huda na vas. Ali vam gospod pl. Stranski, kateremu sem potožila ni povedal?

— Stranski? Da, na, seveda! — odvrne Wolf. Sploh pa ni niti vedel, kaj je na stvari. Bilo mu je tudi vseeno, samo da ni zamudil časa, videti Marijo. Toda Gabrielje se ni mogel otrestiti. Zadrževala ga je s svojim govorjenjem; kajti bila je preponosna na to, imeti ob svoji strani lepega Wolfa, kot pa da bi ga kar tako pustila iti. Zato ga prosi, naj jo še nekoliko spremi. — Gospodje itak nimajo pred jedjo ničesar važnega opraviti. — Hote ali nehoti, moral je z njo in skušala ga je živahno zabavati.

— Papa mi je večerj kupil novega jahalnega konja, lepega šarca. Liza mi ni več ugajala. Sem jo prodala gospej pl. Mlinarjevi.

— Ali se niste težko ločili od nje? Liza je bila dobra, prijazna žival. Ali mi niste rekoč nekli, da dama slabo ravna s svojo živino?

— E, da, kadar ima svoje muhe; tedaj ji je vseeno, kaj in koga pretepa. Njena služkinja more o tem mnogo povedati. Kako je enkrat grdo pretepla svojega psička. Živalica je zato tudi poginila.

— Ali se vam tedaj ta mehka Liza prav nič ne smili, ako pride v oskrbo taki ženski?

— Ravno tako govorite, kot bi to bil človek, gospod pl. Wolf. Žival, prosim, kaj je žival! — Da, zares, gospod poročnik, ali ste bili pred kratkim v cirkusu, ko je umetnik na žični vrvi padel na tla? Gospod pl. Kolba mi je povedal; bil je zraven. — Škoda, ravno oni večer nisem utegnila iti. Rada bi bila videla. Pri tem ima človek kaj izpremembe in mu gre na živce.

— Gospica Ulrich, mož zapusti ženo in pet majhnih otrok — kaj naj se zgodi z družino? — odgovori Wolf s poudarkom.

Gabrijela samo skomigne z rameni.

— Zakaj pa se ženi in ima družino? Takim ljudem tega ni treba! Zakaj pa je umetnik, da pleše po železni vrvi? Vedno mora misliti na to, da ga zadene nesreča. Saj bi bil lahko postal rokodelec, ali kaj drugega. Papa ji je poslal tristo mark. Pa tega ni bilo treba, kajti žena lahko dela.

Wolf je bil ves iz sebe nad tako brezsrčnostjo. Najrajši bi ji bil povedal, kar je mislil, toda je molčal. Skriva jo pogleda ob strani. Nabrže se ni niti zavedala utisa svojih besed. To je bilo vse tako samo ob sebi umljivo.

— Pričakujem, da greste z menoj po očeta; obljubila sem mu, da pridem ponj. Veselilo ga bo, ker vas ima tako rad, — ga prosi z priljubljenim pogledom.

— Zelo ste ljubeznjivi, milostljiva gospica. Vendar pa si ne morem privoščiti tega veselja da bi pozdravil vašega gospoda očeta, ker v resnici nimam časa.

— Saj vem, to vedno pravijo gospodje — nikdar niso v zadregi z izgovorom, — pravi nejevoljna. — Ali tudi veste, gospod pl. Wolf, da je poročnik Brener zelo ljubosumen na vas?

(Dalje prihodnjic.)

NOŽ

(Nadaljevanje s 3. strani.)

zi z nožem, — so skočili domačini pred mize. Nekateri so vrgli vase ostanek vina in začeli lomiti stolice.

— Nič nam ne morete! Pošteno smo plačali, — je previdno miril rezan hribovec.

Prepir je postal vedno hušji. Srditejši so se začeli grabiti za ramena in pehati na prosto. Dekleta so se razbežala z jokajočim vikom kakor prepadena perjad v prosu.

Od nekod je pritekla drobna učiteljica, za njo se je ril suhljav financar. Plesišče se je praznilo, le trojica zaljubljenec je še vztrajala. Nekaj boljši ljudje so se začeli zgražati nad fantovskim pretepom, naglo so se poslovlili in odšli. Godci so odložili orodje, gostilničar je hitel pobirati ostanke, kozarce in prete. Za šotorom so hrstele stolice.

Z družbo sem se odmaknil k izhodu.

— Kdor ne bo miren, ga bomo uhladili v potoku, — se je lahko šalil Janez in brez obotavljanja stopil med nasprotnike.

— Nocoj te bom krvavo izplačal, — je siknil vanj mešetar Tonček, ki je komaj čakal ugodne prilike, da se obregne od tekmeča, ki mu je nocoj prevzel lepega dekleta. Mešetar je divje zrl v začudenega fanta. Spodnja čeljust se mu je povescila, slinast izmeček se mu je pocedil iz ust. Lica so posinela, izza priprtih zenic se je iskrla zelena jeza.

— Kuš! Pobijem te...

Janez se je takoj zavedel resnosti trenutka. Skušal se je izmotati iz nevarne zagate. Toda zaman! Sovražna gruča ga je nenadoma obkolila in zadržnila v nerazdružljiv svitek.

Žandarma sta privedla nekaj mladeničev, ki so osramočeno zrl v tla. Ko sta jih gnala preko zdramljene vasi, so se okna zvrstoma odpirala; matere so žalostne zrle za njimi. Ranjenega nesrečnega so spravili k sosedu, nekdo je zapregel voz in zdirjal po zdravniku.

Molče sem opazoval to tekanje in razburjenje. Spričo tihotne narave se mi je zadelo vse to početje nizkотно in nekoristno. Kakor v zasmeh je večasih porogljivo zavrešal mrtaški ptič sredi strahotne goščave; hladen veter je pritegnil iz lazov. Daleč za barjem je krvavela večerna stran, tam so se spočele bridke Kristusove martre.

Žal mi je bilo, da sem presedel večer na veselici. Kakšno nasprotje med krasoto jesenske narave in njenim veličastnim mirom ter med malovredno zabavo ljudi, ki skrunijo s svojim malovrednim ponašanjem božje stvarstvo. Njim so nebesa predale!

— Po žandarje! — Vržite ga na tla. — Pustite me!

Čuti je bilo težko dihanje in lomastenje. Borba je bila kratka. — Fantje so se silovito spoprijeli.

— Z nožem pa ne, — je nekdo bolestno zajčkal in se pognal kvisku.

V poltemi so se zabliskali noži. Starejši možje so planili med razborite pretepače. Pri vohodu sta se pojavila dva žandarja in urno nataknila bajonete.

— Joj, — je bridko zajčkal znan glas; gruča se je bliskoma razklenila. Fantje so se razbežali. Strahopetnejši so poskakali preko zaslinih stolic in čez mejo.

— Tonček... Kaj si mi naredil, — je vzdihnil Janez in omahnil na klop. Sunkoma se je dvignil, široko zakrillil z rokami in se brez moči zgrudil. Srčneje ženske so se začele nabirati okoli ranjenega fanta.

Med zmešnjavo smo zapustili veselico, ki je tako žalostno končala. Glasno obdobjenje, jok, prerekanje, rezki pozivi mrkih žandarmov.

— Pijača, deklini in nož... — je sredi ceste zmajeval očanec in odkvedral proti domu, previdno ti-pajoč z grčavo. — Veasih smo se odpravili fantje ob nedeljskih popoldnevih na polje ali v goro ter uživali sredi narave božji mir in srečo. Tudi zapeli smo ter se povešili. Klali se pa nismo, nedeljo smo spoštovali.

Žandarma sta privedla nekaj mladeničev, ki so osramočeno zrl v tla. Ko sta jih gnala preko zdramljene vasi, so se okna zvrstoma odpirala; matere so žalostne zrle za njimi. Ranjenega nesrečnega so spravili k sosedu, nekdo je zapregel voz in zdirjal po zdravniku.

Molče sem opazoval to tekanje in razburjenje. Spričo tihotne narave se mi je zadelo vse to početje nizkотно in nekoristno. Kakor v zasmeh je večasih porogljivo zavrešal mrtaški ptič sredi strahotne goščave; hladen veter je pritegnil iz lazov. Daleč za barjem je krvavela večerna stran, tam so se spočele bridke Kristusove martre.

Žal mi je bilo, da sem presedel večer na veselici. Kakšno nasprotje med krasoto jesenske narave in njenim veličastnim mirom ter med malovredno zabavo ljudi, ki skrunijo s svojim malovrednim ponašanjem božje stvarstvo. Njim so nebesa predale!

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnovijo. —

Uprava "G. N."

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE POVESTI in ROMANI SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN V TEM LISTU VSAKI TEDEN

KNJIGARNA

"GLAS NARODA"

216 West 18th Street New York, N. Y.

POVESTI in ROMANI

(Nadaljevanje.)

Kako sem se jaz likal (Alešovec) II. zv.60

Kako sem se jaz likal (Alešovec) III. zvezek60

Korjska brata, povest iz mislonov v Koreji30

Krvna osveta30

Kimečki punt (Senoa)60

Kuhinja pri kraljici gosji nožici50

Kaj se je Markaru sanjalo60

Kazaki60

Križev pot patra Kupljenika70

Kaj se je izmislil dr. Oks45

Levstikovi zbrani spisi90

L. zv. Pesmi: Ode in elegije; Sonetje; Romance, balade in legende; Tolmač (Levstik)70

L. zv. Silka Levstika in njegove kritike in polemike70

Trlo vezano1

Ljubljanske slike, Hišni listnik, Trgovec, Kupčijski stražnik, Uradnik, Jezični doktor, Gostilničar, Klepetulje, Natakarcna, Duhovnik, itd.60

Lov na ženo (roman)60

Lucifer1

Marjetica50

Materina žrtev50

Moje življenje75

Mali Lord80

Milijonar brez denarja75

Maron, krščanski detek iz Libanona25

Mladih zanikernežov lastni životopis75

Mlinarjev Janez50

Musolino40

Mrtvi Gostec35

Mali Klatetz70

Mesija50

Malenkosti (Ivan Albrecht)25

Mladim sreem. Zbirka povesti za slovenska mladino25

Misterija, roman1

Možje125

Na različnih potih40

Notarjev nos, humoreska35

Narod, ki izmira80

Nasa vas, II. del, 9 povesti40

Nova Erotika, trdo vez70

Nasa leta, trda vez70

broširana50

Na indijskih otokih50

Naši ljudje40

Nekaj iz ruske zgodovine35

Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega polka150

Ob 50 letnici Dr. Janeza E. Kreka25

Onkraj pragozda80

Odkritje Amerike, trdo vezano60

mebko vezana50

Praprečanove zgodbe35

Pasti in zanki25

Pater Kajetan1

Pingvinski otok60

Povest o sedmih obešenih50

Pravica kladiva50

Fabrikri iz Roza (Albrecht)25

Pariški zlatar35

Prihajač, povest60

vožgalce25

Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire) trdo vezano1

Po strani klobuk50

Plat zvona40

Pri stricu60

Prst božji30

Patria, povest iz irske junaške dobe30

Po gorah in dolinah30

Pol litra vipaveca60

Poslednji Mehikanec30

Pravljice H. Majar30

Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu25

Prigodbe čebelice Maje, trda vez I.75

Ptič selivke, trda vez75

Pred nevihto35

Popotniki30

Poznava Boga30

Pirhi30

Povodnjak30

Praški judek25

Prisega Huronskega glavarja30

Pravljice in pripovedke (Košutnik) 1. zvezek40

2. zvezek40

Prvic med Indijanci30

Pregnanje indijanskih mislonarjev120

Roman treh sre120

Roman zadnjega cesarja Habsburžana120

Robinson50

Robinson Crusoe60

Revolucija na Portugalskem30

Rdeča in bela vrtnica, povest30

Rdeča megla75

Rdeča kokarda120

Slovenski kaljivec40

Slovenski Robinson, trd. vez75

Sueški invalid35

Sveča Genevra50

Solnce in senca65

Skrivnost najdenke35

Skozi srno indijo50

Sanjska knjiga, mala60

Sanjska knjiga, (Arabska)150

Spomini Jugoslavanskega dobrovoljca, 1914—1918125

Kretanje Parnikov Shipping News

Table with shipping schedules for various destinations including Bremen, Hamburg, and London.

Advertisement for French Line featuring 'DVA VELIKA BOŽIČNA IZLETA V DOMOVINO' and 'FRENCH LINE'.

Advertisement for North German Lloyd featuring 'OSEBNO VODENI BOŽIČNI IZLETI V JUGOSLAVIJO'.

Table with book titles and prices, including 'Sredozimel, trd. vez', 'Fridolin žolna in njegove družini', etc.